

Mevsimlik tarımda çocuk işçiliği konusu büyüteç altında

Çalışan tek bir çocuk kalmayana kadar mücadeleye devam etmeliyiz

Çocuk işçiliği, çeşitli uluslararası düzenlemelere rağmen tüm dünyada halen mücadele edilmesi gereken bir alan. 17 Mart 2021 günü Mevsimlik İşçi Göçü İletişim Ağı-Çocuk Çalışma Grubu tarafından düzenlenen çevrim içi seminerde Ekim 2020’de başlayan ve 3 yıl sürecek “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi” ele alındı. Yaklaşık 30 milyon avro bütçeye sahip bu yeni projenin çerçevesi ve faaliyetlere ilişkin planlamalar projenin yürütücüleri olan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü yetkilileri ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi uzmanları tarafından paylaşıldı.

2010 yılından itibaren İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi koordinasyonunda faaliyet yürüten [Mevsimlik İşçi Göçü İletişim Ağı \(MİGA\)](#)’nın Çocuk Çalışma Grubu mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinin önlenmesi başta olmak üzere çocukların haklarına erişimi konusunda mücadeleyi genişletmek ve iş birliğini güçlendirmek için **Büyüteç Konuşmaları** serisine başladı.

Büyüteç Konuşmaları – Bahar 2021 serisinin ilk çevrim içi seminerinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülen, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi ve Avrupa Birliği (AB) iş birliğinde gerçekleşen “**Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi**” ele alındı. Seminerin moderasyonunu yürüten **İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Pınar Uyan Semerci** on yılı aşkın süredir çeşitli kurum, kişi ve uzmanın paydaşı olduğu MİGA’yı ve mevsimlik tarımda çocuk konusuna daha bütüncül şekilde bakma hedefi ile 2020 yılında oluşan MİGA-Çocuk Çalışma Grubu’nu tanıttı. Uyan Semerci, çocuk işçiliği konusunda yapılan çalışmaları büyüteç altına alarak mücadeleye derinlemesine bakmak ve mevcut çalışmaları paylaşmak amaçlarıyla bu konuşma serisini başlattıklarını ifade etti.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü İstihdam Politikaları Daire Başkanı İbrahim Demircan, Türkiye’de çocuk işçiliği ile mücadelede önemli kilometre taşlarını paylaşarak kısa bir tarihçe sundu. Çocuk İşçiliği ile Mücadele Yılı ilan edilen 2018’deki çalışmalara, Türkiye’de çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması açısından büyük önem taşıyan 2017-2023 yıllarını kapsayan Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı’na ve “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi”nin bu programdaki yerine değinen Demircan, çocuk işçiliği ile mücadele konusunda her türlü katkı, soru ve iş birliğine açık olduklarını vurguladı.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi Kıdemli Program Yöneticisi Nejat Kocabay tuttuğumuz bu büyüteç ile çalışmalarına ne kadar yakından bakabilirsek o kadar anlamlı sonuçlar elde edeceğimiz değerlendirmesiyle sözlerine başladı. 2021 yılının ILO tarafından Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Yılı olarak kabul edildiğini belirten Kocabay, küresel düzeyde her bir ülkede bu konuda yapılan çalışmalar ve verilen taahhütlerin yer aldığı <https://endchildlabour2021.org/> web sitesinden söz ederek Türkiye’den de bu siteye bilgi girişi yapılmasının küresel hareketin parçası olmak açısından önemli olacağını vurguladı.

Demircan ve Kocabay’ın konuşmaları ardından **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü’nden Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzmanı Elif Bor**, 40 ay sürecek “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi”nin arka planını oluşturan 11. Kalkınma Planı ve Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) gibi belgelerdeki çocuk işçiliği odaklı hedeflerle birlikte TÜİK 2019 Çocuk İşgücü Anket sonuçları, Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı ve 19 Nisan 2017 tarihli, 2017/6 sayılı Mevsimlik Tarım İşçileri konulu Başbakanlık Genelgesi’nden bilgiler paylaştı. Türkiye’de çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinden biri olarak kabul edilen mevsimlik tarım alanında yürütülecek proje kapsamında belirlenen 16 ilin mevsimlik tarımda göç alan ve göç veren illerden oluşmasının yanı sıra bu illerin ürün çeşitliliği ve mevsimlik tarım işçilerinin yoğun olması gibi kriterlerle de seçildiğini belirtti. Projede hedef kitlenin sadece mevsimlik tarımda çalışan çocuklar değil, çadırdaki kalan ve çalışma riski olan çocuk gruplarını da içerdiğini vurguladı.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi’nden Kıdemli Proje Koordinatörü Burcu Akça Haciosmanoğlu ise Türkiye’nin imzalamış olduğu ILO 138 ve ILO 182 sayılı sözleşmelerin projenin hukuki dayanaklarını oluşturduğunu belirtti. Hedef grup için eğitim ve diğer hizmetler, kurumsal kapasite geliştirme, farkındalık yaratma, bilimsel - teknik çalışmalar ve koordinasyon başlıkları altında gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında 12 bin çocuğa eğitim, danışmanlık, rehabilitasyon desteği verilmesi, 2 bin aile üyesine yaşam ve mesleki becerilerini geliştirmek amacıyla eğitim verilmesi, 12 bin çocuğun yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik hizmetler verilmesi, 200 tarım aracı, 500 işveren ve 200 köy muhtarına eğitimler verilmesi, iletişim kampanyalarının ve akademik araştırmaların yapılması ile en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin sona erdirilmesinde yönetim ve koordinasyon için merkezi ve yerel kapasitenin iyileştirilmesini hedeflediklerini aktardı.

16 ilde mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinin nedenleri ve sonuçları araştırılacak

Henüz projenin başlangıç aşamasında olduklarını dile getiren konuşmacılar bir taslak izleme planı doğrultusunda çalışmalara devam edildiğini belirttiler. Proje çerçevesinde barınma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi kapsamında sadece METİP alanlarında değil kullanılan diğer geçici barınma alanlarında da koşulların iyileştirilmesinin planlandığı ifade edildi. Konuşmaların ardından katılımcıların sorularının yanıtladığı bölümde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın halihazırda 81 ilde yürüttüğü e-METİP gibi çalışmaların devam ettiği, bu yeni projenin mevcut çalışmalarla eşgüdümlü olarak ilerlediği ve proje kapsamında yürütülecek araştırmalardan birinin belirlenen 16 ilde çocuk işçiliğinin nedenleri ve sonuçlarını anlamak üzere TÜİK ile birlikte gerçekleştirileceğine dair bilgiler paylaşıldı. Ayrıca dünyada mevsimlik tarımda çocuk işçiliği ile mücadele için iyi örnek teşkil eden uygulamalara ilişkin araştırma ve çalışma ziyaretleri yürütüleceği belirtildi.

MİGA hakkında: <https://goc.bilgi.edu.tr/tr/aktiviteler/1/miga/>